

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

GENEL DEĞERLENDİRME RAPORU

2025 YILI EĞİTİM SEKTÖRÜNDE
ÇALIŞMA KOŞULLARININ İYİLEŞTİRİLMESİ
PROGRAMLI TEFTİŞİ

(Haziran, 2026)

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

ÖNSÖZ

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 49'uncu maddesi ve çalışma hayatına ilişkin diğer hükümleri uyarınca Devlet; çalışanların hayat seviyelerini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, Devletin çalışma hayatına ilişkin düzenleyici, koruyucu ve denetleyici rolünü gerekli kılmaktadır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, çalışma hayatı kapsamında; işçi ve işveren ilişkilerinde çalışma barışının sağlanmasını kolaylaştırıcı ve koruyucu tedbirlerin alınması, mevcut ve muhtemel sorunların araştırılması, çalışanları koruyucu ve çalışmayı destekleyici tedbirlerin geliştirilmesi, istihdamı ve tam çalışmayı destekleyici uygulamaların yürütülmesi, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin uygulanmasının izlenmesi, çalışma hayatının denetlenmesi ve iş istatistiklerinin derlenerek yayımlanması alanlarında politika ve uygulamalar yürütmektedir.

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı; Bakanlığın görev alanı çerçevesinde çalışma hayatına ilişkin teftiş ve inceleme faaliyetlerini yürütmekte, ulusal ve uluslararası mevzuatın uygulanmasını izlemekte, teftiş ve denetim sonuçları doğrultusunda mevzuatın uygulanabilirliği ile uygulamada karşılaşılan aksaklıklara ilişkin değerlendirmeler yapmakta, denetim sonuçlarına ilişkin istatistikleri tutmakta, değerlendirmekte ve yorumlamaktadır.

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından işin yürütümü ile iş sağlığı ve güvenliği yönlerinden yürütülen programlı teftişlerde temel amaç; öncelikli risk alanlarını belirlemek, mevzuata uyum düzeyinin artmasına katkı sunmak, rehberlik odaklı teftiş anlayışıyla işyerlerinde kalıcı ve sistematik iyileştirmeler sağlamak, çalışanların haklarının korunmasına, güvenli ve sağlıklı çalışma ortamlarının geliştirilmesine ve çalışma barışının güçlendirilmesine katkıda bulunmaktır.

Bu kapsamda, programlı teftişler sonucunda elde edilen bulgular, istatistikler ve değerlendirmeler çerçevesinde hazırlanan Genel Değerlendirme Raporları, ilgili sektör ve işyerlerinde mevcut durumun ortaya konulması, mevzuata uyumun güçlendirilmesi, risk alanlarına yönelik koruyucu tedbirlerin geliştirilmesi, sosyal tarafların bilgilendirilmesi amacıyla tarafların bilgilerine sunulmaktadır.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

BAŞKAN SUNUŞU

2025 yılına ait Programlı Teftişlerin hazırlanmasında, yürütülmesinde ve bu raporun yazımında görev alan İş Müfettişlerine, teftiş aşamasında gerekli kolaylığı sağlayan işveren ve çalışanlara, kamu kurum ve kuruluşlarına, katkısı ve katılımı olan tüm paydaşlara teşekkür eder, ülkemiz ve çalışma hayatı için faydalı olmasını temenni ederim.

Erol GÜNER
Rehberlik ve Teftiş Başkanı V.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	2
BAŞKAN SUNUŞU.....	3
İÇİNDEKİLER.....	4
KISALTMALAR LİSTESİ.....	5
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	6
TABLolar LİSTESİ	7
I. BÖLÜM GENEL BİLGİLER.....	8
1. TEFTİŞİN ADL.....	8
2. TEFTİŞİN GEREKÇESİ.....	8
3. TEFTİŞİN AMACI	9
4. TEFTİŞTE GÖREV ALAN MÜFETTİŞLER	9
5. ÇALIŞMA TAKVİMİ.....	9
6. TEFTİŞ YÜRÜTÜLEN İLLER	10
7. TEFTİŞE ALINAN İŞYERLERİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER.....	10
8. İŞYERLERİNİN BELİRLENME KRİTERLERİ	11
9. İŞYERLERİNDE YÜRÜTÜLEN GENEL FAALİYETLER	11
II. BÖLÜM TEFTİŞ KAPSAMINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	12
1. HAZIRLIK AŞAMASI	12
2. TEFTİŞ AŞAMASI.....	12
3. İSTATİSTİKLER.....	13
III. BÖLÜM MEVZUATA AYKIRILIKLAR.....	22
IV. BÖLÜM SONUÇ.....	27
1. TEFTİŞ SONUÇLARI HAKKINDA GENEL DEĞERLENDİRME.....	27
2. SEKTÖR/ALAN TEMSİLCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ.....	27
3. İŞ MÜFETTİŞLERİNİN DEĞERLENDİRME VE GÖRÜŞLERİ.....	27

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

KISALTMALAR LİSTESİ

SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
İPC	İdari Para Cezası
CİMER	Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
ALO170	Çalışma Hayatı İletişim Merkezi
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil I-Çalışan Sayısının Cinsiyete Göre Dağılımı

Şekil II-İşçilerin Çalışma Türü ve Çalışma Biçimlerine Göre Dağılımı

Şekil III-İşyerlerinde Uygulanan Ücret Sistemlerinin İşçi Sayısına Göre Dağılımı

Şekil IV-Ücret Düzeylerine Göre İşçilerin Dağılımı

Şekil V-Teftiş Sonucunda İdari Yaptırım Uygulanan ve Uygulanmayan İşyerlerinin Dağılımı

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1-Çalışma Takvimi

Tablo 2-Teftiş Yapılan İller ve İşyeri Sayıları

Tablo 3-Tespit Edilen Yabancı Uyruklu İşçi Sayıları

Tablo 4-Genel İstatistikler

Tablo 5-Teftiş Sonucunda İdari Yaptırım Uygulanan İşyeri Sayısı ve Tutarı

Tablo 6- Tespit Edilen Mevzuata Aykırılıklara İlişkin Uygulanan İdari Para Cezaları

Tablo 7-Tespit Edilen Mevzuata Aykırılıklara İlişkin İstatistikler ve Giderilme Oranı

Tablo 8-Giderilen Mevzuata Aykırılıklar Sonucunda Ödenmesi Sağlanan Hak ve Alacaklar

Tablo 9-Giderilen Mevzuata Aykırılıklar Sonucunda Kamuya Aktarılması Sağlanan Tutarlar

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

I. BÖLÜM GENEL BİLGİLER

1. TEFTİŞİN ADI

Eğitim Sektöründe Çalışma Koşullarının İyileştirilmesi Programlı Teftişi.

2. TEFTİŞİN GEREKÇESİ

Günümüz rekabet dünyasında eğitim sektörü içerisinde belirleyici bir şekilde rol oynayan özel okulların değişim ve yenileşme çabaları günden güne artmaktadır. Genel olarak Türkiye’de özel okulların eğitim sistemindeki payı son yıllarda artış göstermektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan “Millî Eğitim İstatistikleri 2023-2024 yılı” verilerine göre; Türkiye’de okul öncesi eğitim, ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde 9 milyon 600 bin 891’i erkek, 9 milyon 109 bin 374’ü kız olmak üzere toplam 18 milyon 710 bin 265 öğrenci örgün eğitim almaktadır. Öğrencilerden 15 milyon 849 bin 271’i resmî, 1 milyon 631 bin 192’si özel ve 1 milyon 229 bin 802’si ise açık öğretim kurumlarında okumaktadır. Örgün eğitim kurumlarında görev yapan öğretmen sayısı 2023-2024 eğitim öğretim yılında 1 milyon 168 bin 896 iken, bu öğretmenlerin 993 bin 397’si resmî okullarda, 175 bin 499’u özel okullarda görev yapmaktadır.

Ulusal istihdam stratejimizde (2025-2028) de belirtildiği üzere eğitim sistemi, örgün ve yaygın eğitim kapsamında kişilere temel bilgi, beceri ve yetkinlikler kazandırarak, insana yakışır işlerde istihdama erişimin sağlanması ve mevcut becerilerin işgücü piyasasının ihtiyaçlarına uygun şekilde güncellenerek istihdamın korunmasında kritik bir rol oynamaktadır. Ayrıca kadın işgücünün yoğun olarak bulunduğu eğitim sektörü; kadınların işgücüne katılımı ve insana yakışır işlerde çalışma olanaklarına erişimleri ülkemizin sürdürülebilir kalkınması ve ülke refahının adil bir şekilde paylaşımı açısından kritik öneme sahiptir.

Başkanlığımıza intikal eden şikayet ve ihbarların da değerlendirilmesi sonucunda söz konusu programlı teftiş ile; eğitim sektöründe çalışan işçilerin mevzuattan kaynaklanan haklarından eksiksiz faydalanabilmesine, çalışma ilişkilerinin mevzuata uygun hale getirilmesi sağlanarak işçi ve işverenlerin çalışma barışı içerisinde ilişkilerini sürdürmesine ve işverenler arasında mevzuattaki yükümlülüklerin uygulanmasından kaynaklanan farklılıkların giderilerek haksız rekabetin önlenmesine katkı sağlayacağı hedeflenmektedir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

3. TEFTİŞİN AMACI

Sektörde çalışma koşullarının iyileştirilmesi, kayıt dışılığın azaltılması, işveren, işçi ve sektör temsilcilerinde çalışma mevzuatı yönünden farkındalık oluşturulması ve çalışma barışına katkıda bulunulması amaçlanmıştır. Bu kapsamda programlı teftiş çerçevesinde;

- Çalışma süreleri,
 - Ücret ve ekleri (fazla çalışma, ulusal bayram, genel tatil, hafta tatili ücretleri, öğretim yılına hazırlık ödeneği, ek ders ücreti, prim, ikramiye vb.)
 - Fiili-kaydi ücret,
 - Kayıt dışı istihdam,
 - İş sözleşmeleri,
 - Postalar halinde çalışma,
 - Ücret hesap pusulası,
 - Yıllık ücretli izin,
 - Ara dinlenme süresi,
 - Hafta tatili izni,
 - Teftiş Rehberinde yer alan 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında bakılması gereken hususlar,
 - Çalışma izni olmayan yabancı çalıştırılması,
 - Kadın, çocuk ve genç işçilere yönelik koruyucu hükümler,
 - Zorla çalıştırma amaçlı muhtemel insan ticareti,
- Konularında teftişler yürütülmüştür.

4. TEFTİŞTE GÖREV ALAN MÜFETTİŞLER

Programlı teftişte; Adana, Ankara, Bursa, İzmir ve İstanbul Rehberlik ve Teftiş Grup Başkanlıklarında görevli 52 iş müfettişi görev almıştır.

5. ÇALIŞMA TAKVİMİ

2025 yılı Ocak-Şubat aylarında programlı teftişin hazırlık aşaması gerçekleştirilmiş, eğitim ve toplantı faaliyetleri yürütülmüş; teftiş faaliyetleri iki dönem halinde planlanarak 1. dönem 2025 yılı Mart-

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Temmuz, 2. dönem 2025 yılı Ağustos-Aralık aylarında teftişler gerçekleştirilerek, ilgili işyerlerine dair teftiş raporları tanzim edilmiş ve 2026 yılı Ocak-Şubat aylarında programlı teftişlere ait genel değerlendirme raporu hazırlanmıştır. Programlı teftişlere ilişkin çalışma takvimi aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 1- Çalışma Takvimi

Faaliyet	Dönem
<u>Hazırlık Aşaması</u> • Araştırma faaliyetleri, • Toplantılar • Bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetleri	2025 Ocak-Şubat
<u>1. Dönem Teftiş Faaliyetleri</u> • Teftişlerin yürütülmesi • Raporların yazımı	2025 Mart-Temmuz
<u>2. Dönem Teftiş Faaliyetleri</u> • Teftişlerin yürütülmesi • Raporların yazımı	2025 Ağustos-Aralık
Analiz ve Değerlendirme Genel Değerlendirme Raporu Yazımı	2026 Ocak-Şubat

6. TEFTİŞ YÜRÜTÜLEN İLLER

Programlı teftiş; Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Adana, Aydın, Balıkesir, Eskişehir, Denizli, Konya, Kayseri, Kocaeli, Manisa ve Muğla illerinde gerçekleştirilmiştir.

7. TEFTİŞE ALINAN İŞYERLERİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

İşkolları Yönetmeliği'nin 10 sıra numaralı "Ticaret, Büro, Eğitim ve Güzel Sanatlar" işkolundaki, eğitim meslek kodu altında 85.10 (Özel öğretim kurumları tarafından verilen okul öncesi eğitim faaliyeti), 85.20 (Özel öğretim kurumları tarafından verilen ilköğretim faaliyeti), 85.31 (Özel öğretim kurumları tarafından verilen genel ortaokul/lise faaliyeti), 85.32 (Mesleki orta öğretim), 85.41 (Ortaöğretim sonrası yükseköğretim derecesinde olmayan eğitim), 85.59 (Başka yerde sınıflandırılmamış diğer eğitim- orta öğretime, yükseköğretime, kamu personeli vb. sınavlara yönelik kurs ve etüt merkezleri), 85.60 (Eğitimi destekleyici faaliyetler) Nace kodlu işyerlerinde gerçekleştirilmiştir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

8. İŞYERLERİNİN BELİRLENME KRİTERLERİ

İşyerlerinin belirlenmesinde aşağıdaki temel kriterler dikkate alınmıştır.

- Çalışan sayısı,
- İşyeri büyüklüğü,
- İşyerinin teftiş geçmişi,
- Şikâyet/ihbar yoğunluğu,
- Çalışma ortamı koşulları.

İşyerlerinin belirlenmesinde kullanılan kaynaklar ise;

- SGK Verileri: İşyeri kayıtları ve sigortalı çalışan sayıları analiz edilmiştir.
- TÜİK Verileri: Sektöre ilişkin istatistiksel veriler incelenmiştir.
- Bakanlık Veri Tabanı: Önceki denetim raporları ve işyeri kayıtları değerlendirilmiştir.
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik İletişim Merkezi “ALO 170” ve “CİMER” başvuruları: İşyerleri hakkındaki şikâyetler/ihbarlar değerlendirilmiştir.

9. İŞYERLERİNDE YÜRÜTÜLEN GENEL FAALİYETLER

İşyerlerinin genel faaliyet konusu; 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında Millî Eğitim Bakanlığı izniyle faaliyet gösteren, okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve ortaöğretim kademelerinde örgün eğitim hizmeti sunan özel okullardan, kurslardan ve etüt merkezlerinden oluşmaktadır.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

II. BÖLÜM TEFTİŞ KAPSAMINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

1. HAZIRLIK AŞAMASI

Programlı teftiş ile ilgili hazırlıklar 2025 yılı Ocak ayında başlamıştır. Teftişe alınacak sektörün belirlenmesinde; sektörün büyüklüğü, ekonomi içindeki payı, istihdam edilen işçi sayısı, sektörün yapısı, kamuoyunda çıkan haberler, sektördeki işçilerin CİMER ve ALO170 gibi kanallar aracılığı ile yaptıkları şikâyetler ve ihbarlar değerlendirilmiştir. 2025 yılı Şubat ayında uygulama esasları belirlenerek koordinasyon ekipleri oluşturulmuş, uygulamada birliğin sağlanması, teftişin etkin ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla programda yer alacak müfettişler ile toplantılar yapılmıştır.

2. TEFTİŞ AŞAMASI

Teftiş konuları arasında yer alan; çalışma süreleri, ücret ve ekleri (fazla çalışma, ulusal bayram, genel tatil, hafta tatili ücretleri, öğretim yılına hazırlık ödeneği, ek ders ücreti, prim, ikramiye vb.), fiili-kaydi ücret, kayıt dışı istihdam, iş sözleşmeleri, postalar halinde çalışma, ücret hesap pusulası, yıllık ücretli izin, ara dinlenme süresi, hafta tatili izni, Teftiş Rehberinde yer alan 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında bakılması gereken hususlar, çalışma izni olmayan yabancı çalıştırılması, kadın, çocuk ve genç işçilere yönelik koruyucu hükümler, zorla çalıştırma amaçlı muhtemel insan ticareti konularında işyerlerinde incelemeler gerçekleştirilmiştir.

Teftişler rehberlik odaklı yürütülmüş olup işverenlerin tespit edilen noksanlık ve aykırılıkları gidereceği yönündeki süre talebi ile müfettişlerin süre taleplerini uygun görmesi sonucunda, işverenlere makul süreler verilerek tespiti yapılan mevzuat eksikliklerinin giderilmesi sağlanmıştır. Yine, yıl içerisinde düzenli olarak teftişlerde yaşanan sorunlar ve değerlendirmeler ile ilgili teftişlerde görev alan müfettişlerle toplantılar düzenlenmiştir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

3. İSTATİSTİKLER

Programlı teftişte elde edilen sayısal ve istatistiki veriler aşağıda belirtilmiştir.

3.1. İşyeri Bilgilerine İlişkin İstatistikler

Programlı teftiş kapsamında 698 işyerinde teftiş gerçekleştirilmiştir. Söz konusu teftişi yapılan işyerlerinde toplu iş sözleşmesinin bulunmadığı anlaşılmıştır. Teftiş yapılan iller ve işyeri sayıları aşağıda tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2- Teftiş Yapılan İller ve İşyeri Sayıları

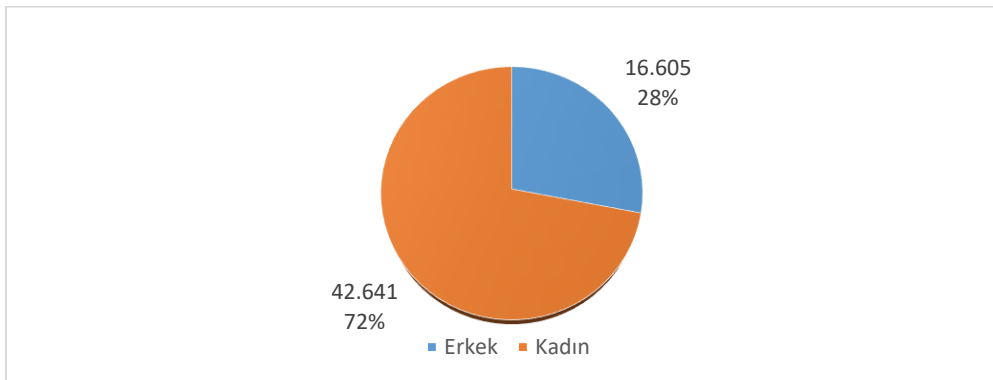
Teftiş Yapılan İller	İşyeri Sayısı
Adana	29
Ankara	265
Aydın	18
Balıkesir	19
Bursa	44
Denizli	16
Eskişehir	6

Teftiş Yapılan İller	İşyeri Sayısı
İstanbul	124
İzmir	127
Kayseri	7
Kocaeli	18
Konya	11
Manisa	5
Muğla	9

3.2. Çalışan Bilgilerine İlişkin İstatistikler

Programlı teftiş kapsamında toplam 59.246 işçiye ulaşılmıştır. Bu işçilerden erkek işçi sayısı 16.605, kadın işçi sayısı ise 42.641'dir. İşçilerin cinsiyetlere göre dağılımına bakıldığında teftişlerde ulaşılan toplam işçi sayısının %28'inin erkek işçi, %72'sinin ise kadın işçi olduğu görülmektedir. Ayrıca teftişler kapsamında işyerlerinde 40 cırağın ve 850 engelli işçinin çalıştığı tespit edilmiştir.

Şekil-I Çalışan Sayısının Cinsiyete Göre Dağılımı

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Teftişi yapılan işyerlerinden 160 işyerinde toplam 630 yabancı uyruklu işçinin çalıştığı tespit edilmiştir.

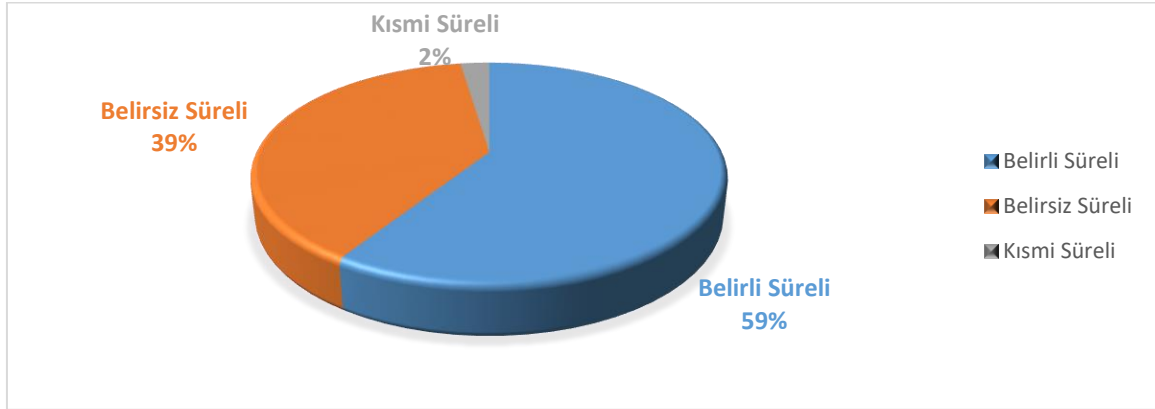
Tablo 3- Tespit Edilen Yabancı Uyruklu İşçi Sayıları

	Erkek	Kadın	Toplam
Yabancı Uyruklu İşçi Sayısı	245	385	630

3.3. İşçilerin Çalışma Türü ve Çalışma Biçimlerine Göre Dağılımı

İşyerlerinde işçilerin çalışma türü ve çalışma biçimlerine göre dağılımı incelendiğinde; sektörün de genel yapısından dolayı 35.009 işçinin belirli, 22.843 işçinin belirsiz ve 1.394 işçinin de kısmi süreli çalışma biçimi ile çalıştığı görülmektedir.

Şekil-II İşçilerin Çalışma Türü ve Çalışma Biçimlerine Göre Dağılımı

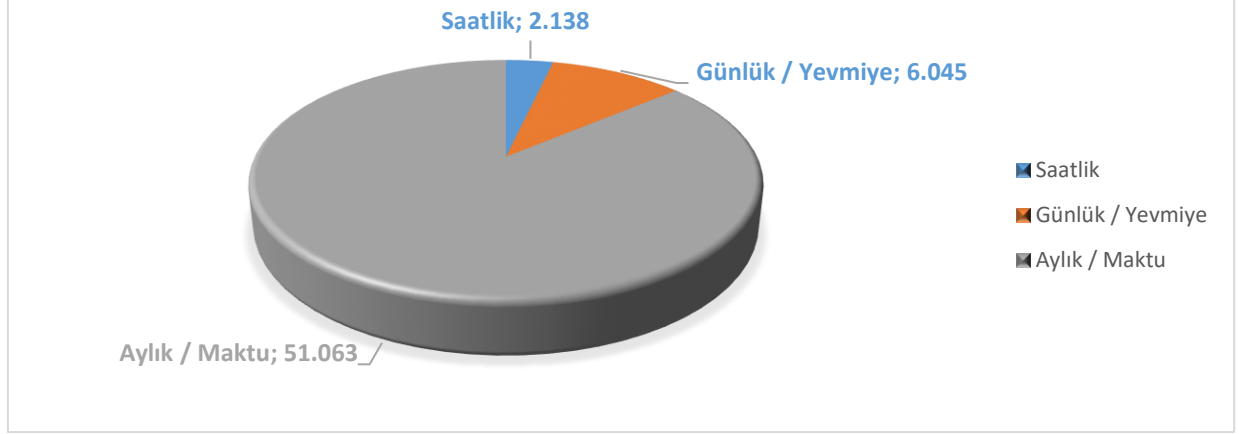
3.4. İşyerlerinde Uygulanan Ücret Sistemlerinin İşçi Sayısına Göre Dağılımı

Programlı teftiş kapsamında ulaşılan toplam 59.246 işçiden 51.063 işçinin aylık/maktu ücret, 6.045 işçinin günlük ücret, 2.138 işçinin ise saatlik ücret sistemine göre çalıştıkları tespit edilmiştir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

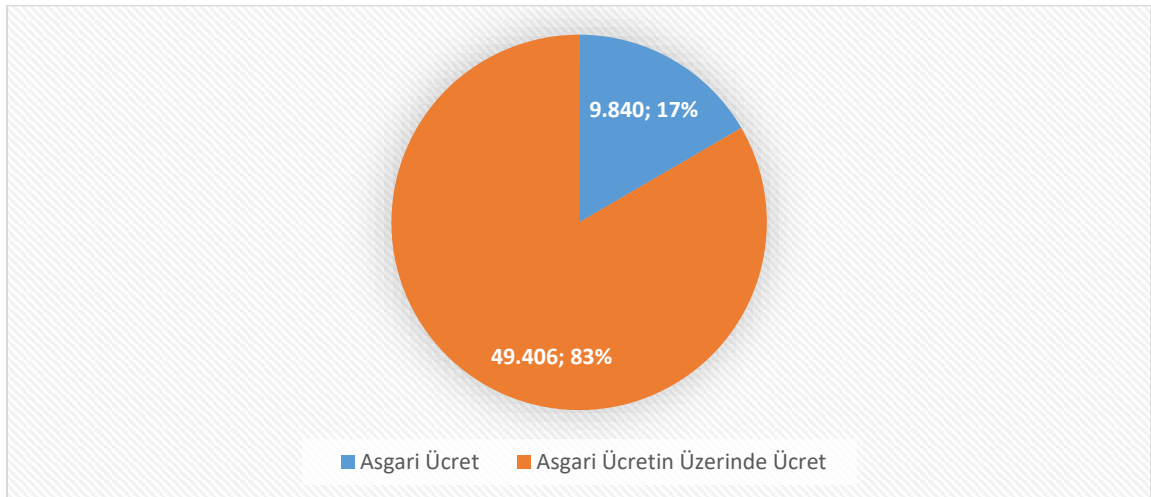
Şekil-III İşyerlerinde Uygulanan Ücret Sistemlerinin İşçi Sayısına Göre Dağılımı

3.5. Ücret Düzeylerine Göre İşçilerin Dağılımı

Programlı teftiş kapsamında ulaşılan toplam 59.246 işçiden 9.840 işçinin asgari ücret karşılığı çalıştıkları, 49.406 işçinin ise aylık ücret düzeylerinin asgari ücret tutarının üzerinde olduğu, dolayısıyla teftiş sürecinde ulaşılan işçilerin %83'ünün asgari ücret tutarının üzerinde bir ücretle çalışmakta iken %17'lik bir kısmın asgari ücret karşılığında çalıştıkları görülmüştür.

Şekil-IV Ücret Düzeylerine Göre İşçilerin Dağılımı

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

3.6. Teftiş Sonucuna İlişkin İstatistikler

3.6.1. Genel İstatistikler

Programlı teftiş, 2025 yılı Mart-Aralık ayları arasında iki dönem halinde yürütülmüş olup 698 işyerinde denetim gerçekleştirilmiş ve 59.246 işçinin çalışma koşulları incelenmiştir.

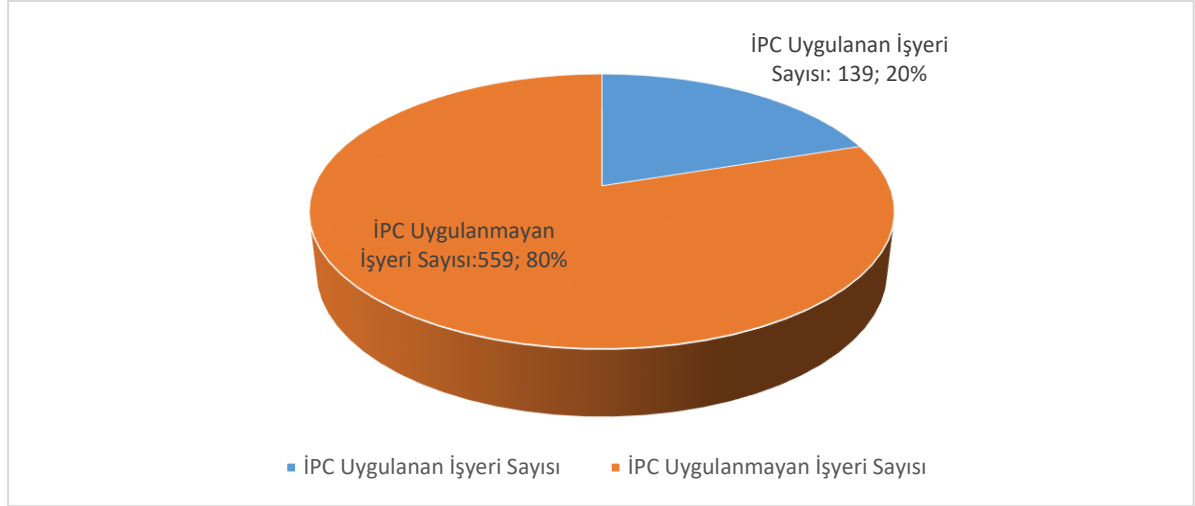
Tablo 4- Genel İstatistikler

Teftişi Gerçekleştirilen İşyeri Sayısı	698
Teftiş Sonucu Yaptırım Uygulanan İşyeri Sayısı	139

Tablo 5- Teftiş Sonucunda İdari Yaptırım Uygulanan İşyeri Sayısı ve Tutarı

	İşyeri Sayısı	Uygulanan İPC Tutarı
TOPLAM	139	24.967.975,00 TL

Şekil-V Teftiş Sonucunda İdari Yaptırım Uygulanan ve Uygulanmayan İşyerlerinin Dağılımı

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

3.6.2. Tespit Edilen Mevzuata Aykırılıklara İlişkin İstatistikler

İşverenlerin tespit edilen mevzuata aykırılıkları gidereceği yönündeki süre talebi ile müfettişlerin süre taleplerini uygun görmesi sonucunda, işverenliklere makul süreler verilerek tespiti yapılan mevzuat aykırılıklarının giderilmesi sağlanmıştır. Verilen süre sonunda giderilmeyen mevzuata aykırılıklar için idari yaptırım önerilmiş olup, tespit edilen mevzuata aykırılıklar ile uygulanması önerilen idari para cezalarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 6- Tespit Edilen Mevzuata Aykırılıklara İlişkin Uygulanan İdari Para Cezaları

Kanun	Ceza Maddesi	Giderilmeyen Mevzuata Aykırılık Sayısı	Uygulanan İPC Tutarı (TL)
4857 sayılı İş Kanunu		376	24.580.749,00
Madde 8- Süresi bir yıl ve daha fazla olan iş sözleşmesini yazılı yapmamak	99/1-c	1	6.051,00
Madde 32- Ücret ile bu kanundan doğan veya TİS'den ya da iş sözleşmesinden doğan ücreti kasten ödememek veya eksik ödemek	102/a	180	18.647.802,00
Madde 32- Ücretlerin zorunlu tutulduğu halde özel olarak açılan banka hesabına ödememek	102/a	8	748.730,00
Madde 37- Ücret hesap pusulası düzenlememek	102/b	13	103.012,00
Madde 41- Fazla çalışmalara ilişkin ücreti ödememek veya eksik ödemek	102/c	15	255.908,00
Madde 47- Çalışılan genel tatil ücretlerini ödememek	102/a	8	378.861,00
Madde 56- Yıllık ücretli izni yasaya aykırı şekilde bölmek	103	2	53.718,00
Madde 57- İzin ücretini yasaya aykırı şekilde ödemek veya eksik ödemek	103	15	448.929,00
Madde 59- Sözleşmesi fesh edilmiş işçiye yıllık izin ücreti ödememek	103	2	57.555,00
Madde 60- Yıllık izin yönetmeliğinin esas usullerine aykırı olarak izni kullandırmamak veya eksik kullandırmak	103	12	819.748,00
Madde 63- Çalışma sürelerine ve bunlara ilişkin yönetmeliklere muhalefet etmek	104	78	1.654.614,00
Madde 63- Günlük çalışma sürelerini belgeleyememek	104	4	84.852,00
Madde 68- Ara dinlenmesini uygulamamak	104	4	84.852,00
Madde 69- Gece ve gündüz postalarını değiştirmemek	104	6	127.278,00
Madde 69- İşçileri geceleri 7.5 saatten fazla çalıştırmak	104	13	275.769,00
Madde 76- Çalışma sürelerine ilişkin yönetmeliklere muhalefet etmek	104	12	254.556,00

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Kanun	Ceza Maddesi	Giderilmeyen Mevzuata Aykırılık Sayısı	Uygulanan İPC Tutarı (TL)
Madde 92/2- İş Müfettişleri tarafından çağrıldıkları zaman gelmemek, ifade ve bilgi vermemek, gerekli olan belge ve delilleri getirip göstermemek	107/1-a	2	385.676,00
Madde 96/1- Teftişin sonuçlanmasını engellemek	107/1-b	1	192.838,00
6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu	Ceza Maddesi	5	343.011,00
Madde 6/2- Çalışma iznine muhalefet (İşçi)	23-5/b-1	3	97.962,00
Madde 6/2- Çalışma iznine muhalefet (İşveren)	23-5/b-3	2	245.049,00
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu	Ceza Maddesi	2	44.215,00
Madde 30- Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmelik	26-1/n	2	44.215,00
GENEL TOPLAM		383	24.967.975,00

Tablo 7- Tespit Edilen Mevzuata Aykırılıklara İlişkin İstatistikler ve Giderilme Oranı

Kanun/Yönetmelik Adı	İlk teftişte tespit edilen mevzuata aykırılık sayısı	Son teftişte yeni tespit edilen mevzuata aykırılık sayısı	Giderilen mevzuata aykırılık sayısı	Giderilmeyen mevzuata aykırılık	Giderilme Oranı (%)
4857 sayılı İş Kanunu	2.309	167	2.204	106	%95
-Eşit davranma ilkesine aykırı davranmak (4857/m.5)	3	0	3	0	%100
-Süresi bir yıl ve daha fazla olan iş sözleşmesini yazılı yapmamak (4857/m.8)	11	0	10	1	%91
-Çalışma koşullarına ilişkin belgeyi vermemek (4857/m.8)	110	0	110	0	%100
-İşten ayrılan işçiye çalışma belgesi vermemek, belgeye gerçeğe aykırı bilgi yazmak (4857/m.28)	1	0	1	0	%100
-Ücret ile bu kanundan doğan veya TİS'den ya da iş sözleşmesinden doğan ücreti kasten ödememek veya eksik ödemek (4857/m.32)	826	129	775	51	%94

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Kanun/Yönetmelik Adı	İlk teftişte tespit edilen mevzuata aykırılık sayısı	Son teftişte yeni tespit edilen mevzuata aykırılık sayısı	Giderilen mevzuata aykırılık sayısı	Giderilmeyen mevzuata aykırılık	Giderilme Oranı (%)
-Ücretlerin zorunlu tutulduğu halde özel olarak açılan banka hesabına ödememek (4857/m.32)	17	4	13	4	%76
-Ücret hesap pusulası düzenlememek (4857/m.37)	201	10	198	3	%99
-Yasaya aykırı ücret kesme cezası vermek veya kesintinin sebep ve hesabını bildirmemek (4857/m.38)	1	0	1	0	%100
-Asgari ücreti ödememek veya eksik ödemek (4857/m.39)	12	0	12	0	%100
-Fazla çalışma sürelerini gösteren belge düzenlememek (4857/m.41)	38	0	38	0	%100
-Fazla çalışmalara ilişkin ücreti ödememek veya eksik ödemek (4857/m.41)	209	10	204	5	%98
-Fazla saatlerde yapılacak çalışmalar için işçinin onayını almamak (4857/m.41)	18	0	18	0	%100
-İşçiden serbest zaman kullanma onayı almamak (4857/m.41)	4	0	4	0	%100
-İşçiye hak ettiği serbest zamanı altı ay zarfında kullandırmamak ya da eksik kullandırmak (4857/m.41)	8	0	8	0	%100
-Yılda 270 saatin üzerinde fazla çalışma yaptırmak (4857/m.41)	14	0	13	1	%93
-Çalışılan genel tatil ücretlerini ödememek (4857/m.47)	198	4	194	4	%98
-Yüzde ile ilgili belgeyi temsilciye vermemek (4857/m.52)	1	0	1	0	%100
-İzin kayıt belgesi tutmamak (4857/m.56)	28	0	28	0	%100
-Yıllık ücretli izni yasaya aykırı şekilde bölmek (4857/m.56)	145	0	143	2	%99
-İzin ücretini yasaya aykırı şekilde ödemek veya eksik ödemek (4857/m.57)	182	3	170	12	%93
-Günlük çalışma sürelerini belgeleyememek (4857/m.63)	220	0	216	4	%98
-Ara dinlenmesini uygulamamak (4857/m.68)	17	0	13	4	%76
-Gece ve gündüz postalarını değiştirmemek (4857/m.69)	8	2	4	4	%50
-İşçileri geceleri 7.5 saatten fazla çalıştırmak (4857/m.69)	31	2	20	11	%65
-İşçi özlük dosyasını düzenlememek (4857/m.75)	2	0	2	0	%100
-Çağrıldıkları zaman gelmemek, kolaylık göstermemek (4857/m.92-2)	-	2	-	-	-
-Süt izni vermemek (4857/m.74)	5	0	5	0	%100
-Teftişin sonuçlanmasını engellemek (4857/m.107-2)	-	1	-	-	-

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Kanun/Yönetmelik Adı	İlk teftişte tespit edilen mevzuata aykırılık sayısı	Son teftişte yeni tespit edilen mevzuata aykırılık sayısı	Giderilen mevzuata aykırılık sayısı	Giderilmeyen mevzuata aykırılık	Giderilme Oranı (%)
Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği	145	7	131	12	%90
-Yıllık izin yönetmeliğinin esas usullerine aykırı olarak izin kullandırmamak veya eksik kullandırmak (4857/m.60)	145	7	131	12	%95
İş Kanununa İlişkin Çalışma Süreleri Yönetmeliği	208	19	149	59	%72
-Çalışma sürelerine ilişkin yönetmeliklere muhalefet etmek (4857/m.63)	206	19	147	59	%71
-Denkleştirme esaslarına aykırı davranmak	2	0	2	0	%100
6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu	-	5	-	-	-
-Çalışma iznine muhalefet (İşçi) (6/2 - 23-5/b-1)	-	3	-	-	-
-Çalışma iznine muhalefet (İşveren) (6/2 - 23-5/b-3)	-	2	-	-	-
6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu	-	2	-	-	-
- Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmelik (6331/m. 30)	-	2	-	--	-
Toplam	2.662	200	2.484	177	%93

Teftişler sonucunda giderilen mevzuata aykırılıklar sonucunda işçilere ödettirilmesi sağlanan tutarlar ile söz konusu işçilere yaptırılan bu ödemeler sonucunda kamuya aktarılması sağlanan kamu alacağı tutarları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 8- Giderilen Mevzuata Aykırılıklar Sonucunda Ödenmesi Sağlanan Hak ve Alacaklar

Ödeme Türü	İşçi Sayısı	Tutar (Brüt/TL)
Ücret	11.011	111.698.591,84
Fazla Çalışma Ücreti	3.977	34.687.962,90
Ulusal Bayram ve Genel Tatil Ücreti	7.539	14.284.507,69
Hafta Tatili Ücreti	587	3.559.079,03
Diğer	6.421	45.311.258,84
TOPLAM	29.535	209.541.400,30

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Tablo 9- Giderilen Mevzuata Aykırılıklar Sonucunda Kamuya Aktarılması Sağlanan Tutarlar

Ödeme Türü	Tutar (Brüt/TL)
Gelir Vergisi + Damga Vergisi	41.355.236,96
SGK Primleri	68.630.851,44
TOPLAM	109.986.088,40

3.6.3. Suç Duyurusu ve İhbarlar

Teftişlerde tespit edilen ve giderilmeyen mevzuata aykırılıklar nedeniyle yasal dayanaklar çerçevesinde ilgili kurumlara 85 bildirim düzenlenmiştir.

T.C.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

III. BÖLÜM MEVZUATA AYKIRILIKLAR

- **4857 Sayılı İş Kanunu Kapsamında Tespit Edilen Mevzuata Aykırılıklar**

- **İş Sözleşmesinin Yapılmasında, Şartlarının Oluşturulmasında, Uygulanmasında ve Sona Ermesinde, Cinsiyet veya Gebelik Nedeniyle Doğrudan veya Dolaylı Farklı İşlem Yapmak (Md.5)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 5'inci maddesine göre 3 işyerinde eşit davranma ilkesine aykırı hareket ettiği tespit edilmiş olup, verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişte, bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

- **Süresi Bir Yıl ve Daha Fazla Olan İş Sözleşmesini Yazılı Yapmamak, Çalışma Koşullarına İlişkin Belgeyi (İş Sözleşmesi) Vermemek (Md.8)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 8'inci maddesine göre yazılı olarak yapılması gereken, süresi bir yıl ve daha fazla olan iş sözleşmelerinin, 121 işyerinde yazılı olarak yapılmadığı tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, 120 işyerinde bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

- **İşten ayrılan işçiye çalışma belgesi vermemek, belgeye gerçeğe aykırı bilgi yazmak (Md.28)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 28'inci maddesine göre 1 işyerinde işten ayrılan işçiye çalışma belgesi vermediği tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, işyerinde bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

- **Ücret İle Bu Yasadan Doğan veya TİS' den ya da İş Sözleşmesinden Doğan Ücreti Süresi İçinde Kasten Ödememek veya Eksik Ödemek (Md.32)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 32'inci maddesine aykırı olarak 826 işyerinde ücret ile bu Kanundan veya TİS' den ya da iş sözleşmesinden doğan ücretin süresi içinde kasten ödenmediği veya eksik ödendiği tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, 775 işyerinde bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

- **Ücretlerin Zorunlu Tutulduğu Halde Özel Olarak Açılan Banka Hesabına Ödememek (Md.32)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 32'inci maddesine aykırı olarak 17 işyerinde işçilere ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkakının zorunlu tutulduğu halde özel olarak açılan banka hesabına ödemek yerine elden ödendiği tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, 13 işyerinde bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

➤ **Ücret Hesap Pusulası Düzenlememek (Md.37)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 37'inci maddesine aykırı olarak 201 işyerinde ücret hesap pusulalarının düzenlenmediği ve bir nüshalarının işçilere verilmediği tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, 198 işyerinde bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

➤ **Yasaya aykırı ücret kesme cezası vermek veya kesintinin sebep ve hesabını bildirmemek (Md.38)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 38'inci maddesine aykırı olarak 1 işyerinde ücret kesme cezası veren veya kesintinin sebep ve hesabını bildirmediği tespit edilmiş olup, verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişte, bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

➤ **Asgari ücreti ödememek veya eksik ödemek (Md.39)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 39'uncu maddesine aykırı olarak 12 işyerinde asgari ücretin ödenmediği veya eksik ödendiği tespit edilmiş olup, verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişte, bu konudaki mevzuata aykırılığın giderilmediği görülmüş olup, mevzuat hükümleri kapsamında gerekli değerlendirmeler yapılmıştır.

➤ **Fazla Çalışmalara İlişkin Ücreti Ödememek veya Eksik Ödemek (Md.41)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 41 inci maddesine aykırı olarak 209 işyerinde işverenlerce işçilerine fazla çalışmalara ilişkin ücretlerin hiç ödenmediği veya eksik ödendiği tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, 204 işyerinde bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür. İhlalin devam ettiği tespit edilen 5 işyeri hakkında ise mevzuat hükümleri kapsamında gerekli değerlendirmeler yapılmıştır.

Ayrıca 14 işyerinde işçilere yılda iki yüz yetmiş saat üzeri fazla çalışma yaptırıldığı tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, 13 işyerinde bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür. Yine, 38 işyerinde fazla çalışma sürelerini gösteren belge düzenlenmediği tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, bu konudaki mevzuata aykırılığın tamamının giderildiği görülmüştür.

18 işyerinde fazla saatlerde yapılacak çalışmalar için işçinin onayını almadığı tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, bu konudaki mevzuata aykırılığın tamamının giderildiği görülmüştür.

4 işyerinde işçilerden serbest zaman kullanma onayının alınmadığı tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, 4 işyerinde bu konudaki mevzuata aykırılığın tamamının giderildiği görülmüştür.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

8 işyerinde işçilere hak ettikleri serbest zamanı altı ay zarfında kullandırmadığı ya da eksik kullandığı tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, bu konudaki mevzuata aykırılığın tamamının giderildiği görülmüştür.

➤ **Çalışılan Genel Tatil Ücretlerini Ödememek (Md.47)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 32'inci ve 47'inci maddelerine aykırı olarak 198 işyerinde çalışılan genel tatil günlerine ilişkin ilave zamlı ücretlerin ödenmediği veya eksik ödendiği tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, 194 işyerinde bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

➤ **Yüzde ile İlgili Belgeyi Temsilciye Vermemek (Md.52)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 52'nci maddesine aykırı olarak 1 işyerinde yüzde usulüne ilişkin belgenin verilmemesi hükümlerine uyulmadığı tespit edilmiş olup, işverene verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

➤ **Yıllık Ücretli İznin Uygulanması Hükümlerine Aykırılık (Md.56)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 56'ncı maddesine aykırı olarak 173 işyerinde yıllık ücretli iznin uygulanması hükümlerine uyulmadığı tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, 171 işyerinde bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

➤ **Yıllık İzin Ücreti Hükümlerine Aykırılık (Md.57)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 57'inci maddesine aykırı olarak 182 işyerinde yıllık izin ücreti hükümlerine uyulmadığı tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, 170 işyerinde bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

➤ **İzinlere İlişkin Düzenleme Hükümlerine Aykırılık (Md.60)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 60'ıncı maddesine aykırı olarak 145 işyerinde yıllık izin yönetmeliğinin esas usullerine aykırı olarak izni kullandırıldığı veya eksik kullandırıldığı tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, 131 işyerinde bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

➤ **Çalışma Sürelerine ve Buna Dair Yönetmelik Hükümlerine Uymamak (Md.63)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 63'üncü maddesine aykırı olarak 206 işyerinde çalışma sürelerine ve buna dair yönetmelik hükümlerine uyulmadığı tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, 147 işyerinde bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüş olup, aykırılığı gidermeyen 59 işyeri hakkında mevzuat hükümleri kapsamında gerekli değerlendirmeler yapılmıştır.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Yine, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 63'üncü maddesine aykırı olarak 2 işyerinde denkleştirme esaslarına aykırı davrandığı tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

➤ **Günlük Çalışma Sürelerini Belgelendirmemek (Md.63)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 63'üncü maddesine aykırı olarak 220 işyerinde günlük çalışma sürelerinin belgelendirilmediği tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, 216 işyerinde bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

➤ **Ara Dinlenmesini Uygulamamak (Md.68)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 68'inci maddesine aykırı olarak 17 işyerinde ara dinlenmesinin uygulandığı tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, 13 işyerinde bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

➤ **Gece Süresi ve Gece Çalışmaları Hükümlerine Aykırılık (Md.69)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 69'uncu maddesine aykırı olarak 8 işyerinde gece ve gündüz postalarını değiştirmedeği tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, 4 işyerinde bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

Yine, 31 işyerinde işçilerin gece süresi ve gece çalışmaları hükümlerine aykırı olarak çalıştırıldıkları tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, 20 işyerinde bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

➤ **Süt İzni Vermemek (Md.74)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 73'üncü maddesine aykırı olarak 5 işyerinde süt izni verilmediği tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, 5 işyerinde bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

➤ **İşçi Özlük Dosyasını Düzenlememek (Md.75)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 75'inci maddesine aykırı olarak 2 işyerinde özlük dosyasının düzenlemediği tespit edilmiş olup, işverenlere verilen süre sonunda yapılan ikinci aşama teftişlerde, bu konudaki mevzuata aykırılığın giderildiği görülmüştür.

➤ **Yetkili Makam ve Memurlar Hükümlerine Aykırılık (Md.92)**

4857 sayılı İş Kanunu'nun 92'nci maddesinin ikinci fıkrasındaki yükümlülüklerini yerine getirmeyen 2 işveren tespit edilmiş olup, mevzuat hükümleri kapsamında gerekli değerlendirmeler yapılmıştır.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

- **6735 Sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu Kapsamında Tespit Edilen Mevzuata Aykırılıklar**

- **İzinsiz Yabancı Uyruklu İşçi Çalıştırma (Md.23)**

6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu'nun 23'üncü maddesine aykırı olarak 2 işyerinde izinsiz 3 yabancı uyruklu işçi çalıştırıldığı tespit edilmiştir.

- **6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Kapsamında Tespit Edilen Mevzuata Aykırılıklar**

- **Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmelik (Md.30)**

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 30'uncu maddesinde yer alan yükümlülüklerini yerine getirmeyen 2 işveren tespit edilmiş olup, mevzuat hükümleri kapsamında gerekli değerlendirmeler yapılmıştır.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

IV. BÖLÜM SONUÇ

1. TEFTİŞ SONUÇLARI HAKKINDA GENEL DEĞERLENDİRME

Programlı teftiş, 14 ilde 52 iş müfettişi tarafından 698 işyerinde gerçekleştirilmiş olup 59.246 çalışana ulaşılmıştır. Yapılan teftişler sonucunda işçilerin Kanundan ve sözleşmelerden doğan hakları kapsamında; toplam **209.541.400,30 TL** tutarındaki alacağın işçilere ödettirilmesi, söz konusu işçilere yaptırılan bu ödemeler sonucunda ise **109.986.088,40 TL** kamu alacağının ödenmesi sağlanmıştır. Programlı teftiş kapsamında verilen süre sonunda mevzuata aykırılıkları gidermeyen 139 işverenlik hakkında ise toplam **24.967.975,00 TL** idari para cezası uygulanması önerilmiştir. Tespit edilen mevzuata aykırılık ve noksanlıkların **%93** oranında işverenlikler tarafından giderildiği belirlenmiştir.

2. SEKTÖR/ALAN TEMSİLCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ

Programlı teftişler kapsamında sektör temsilcilerinin talepleri;

- Sektöre yönelik mali destek sağlaması ve teşvik mekanizmalarının genişletilmesi,
- Denetimlerde rehberlik ve önleyici yaklaşımın diğer kurumlarında yaygınlaştırılması,
- Mevzuata uyum konusunda bilgilendirici eğitim faaliyetlerinin düzenlenmesidir.

3. İŞ MÜFETTİŞLERİNİN DEĞERLENDİRME VE GÖRÜŞLERİ

- Sektöre özgü çalışma modellerine ilişkin rehberliğin artırılması,
- Milli Eğitim Bakanlığı mevzuatı ile 4857 sayılı İş Kanunu uyumunun sağlanmasına yönelik çalışma yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.